

Inteligencja motorem ludzkiego rozwoju

Koncepcje inteligencji

Prawdopodobnie istnieje tak wiele definicji inteligencji jak wielu jest badaczy, którzy zgłębiają ten temat.

Niektórzy mogą ją określać jako zdolność dostosowywania się do nowego środowiska lub zmian w obecnym środowisku. Dla innych będzie to potencjał do pozyskiwania i zapamiętywania wiedzy.

Inni mogą definiować inteligencję jako instrument wnioskowania, oceniania i łączenia ze sobą informacji. Niektórzy określają tak nawet zdolność do myślenia abstrakcyjnego i kreatywnego (Bainbridge).

Trwało to niemal wiek, kiedy psycholodzy i inni naukowcy zainwestowali dużo energii, by sklasyfikować i zmierzyć poziomy inteligencji.

Zasadniczo naukowcy używają dwóch podstawowych podejść do analizy inteligencji: pierwsze to mierzenie inteligencji w oparciu o pojedyncze czynniki, natomiast drugie podejście to teorie wielu inteligencji. Próby mierzenia inteligencji, jako pojedynczego czynnika oparte są na teorii przedstawionej przez Charlesa Spearmana na początku XX wieku.

Spearman wysunął hipotezę, że każdemu człowiekowi możemy przypisać "współczynnik g", czyli ogólny wskaźnik inteligencji, który określa poziom umiejętności rozwiązywania każdego zadania.

Wysoki wskaźnik, jego zdaniem, sprawia, że ludzie są lepsi w rozwiązywaniu zadań niepowiązanych ze sobą i przypuszczalnie wymagających różnych zdolności poznawczych (Miller, 2010). Standaryzowanym wskaźnikiem zbliżonym do współczynnika g jest

popularny iloraz inteligencji (IQ).

Drugi zbiór teorii zastrzega, że inteligencja jest podzielona na odrębne kategorie. Różne osoby mogą mieć większą łatwość z zadaniami z określonej domeny i tutaj nie ma już pojedynczego wskaźnika wyjaśniającego osiągnięcia we wszystkich dziedzinach inteligencji.

Są to teorie, które zostały wysunięte między innymi przez Thurnstone'a, Garnera i Sternberga. Na przykład Sterenberg stwierdza że każdy z nas ma różne poziomy inteligencji, które mogą być zakwalifikowane do trzech grup:

- **Inteligencja analityczna**, czyli umiejętność rozwiązywania zagadnień.
- **Inteligencja kreatywna**, która oznacza zdolność do radzenia sobie z nowymi sytuacjami z wykorzystaniem doświadczeń z przeszłości oraz teraźniejszych umiejętności.
- **Inteligencja praktyczna**, czyli zdolność do adaptacji do zmian w otaczającym środowisku

Nie ma znaczenia, które podejście bierze się do oceny inteligencji, czy miarą taką jak test IQ, czy analizuje się ją bazując na kilku kategoriach. Jest to wprost zdumiewające, że coś, czego używamy na co dzień, może być tak bardzo skomplikowane, nie tylko w aspekcie zrozumienia zjawiska, ale też samej jego definicji.

Inteligencja a Duch

Według Kardeca, mimo że należy odróżnić od siebie inteligencję i ducha, pozostają one głęboko połączone i tworzą jedność. Inteligencja jest tak integralną częścią Ducha, że nie do pomyślenia jest, by jedno istniało bez drugiego. Kardec stwierdza również, że inteligencja jest niezależna od organicznego życia.

Z tej obserwacji wynika, że organizmy biologiczne mogą egzystować bez inteligencji. Jednakże to poprzez zjednoczenie ducha z ciałem możliwa jest manifestacja inteligencji w fizycznym świecie (Kardec, 1867).

Bardzo prostą klasyfikację istot zamieszkujących wszechświat można znaleźć u Kardeca:

- Istoty nieożywione: świat minerałów
- Ożywione istoty, które nie myślą, funkcjonują dzięki sile witalnej, lecz nie posiadają inteligencji.
- Ożywione istoty myślące, zdolne do rozumowania. Pomimo wielu naszych niedoskonałości, ludzie są najbardziej rozwiniętymi organizmami na Ziemi.

Nasza umiejętność rozumowania służy większym celom niż tylko prostemu uczeniu się nowych umiejętności i znajdowaniu nowych sposobów, by odnosić sukces w naszym otoczeniu.

Inteligencja i rozwój

Nieożywione byty są nieświadome otaczającego je środowiska, podczas gdy ożywione, lecz nieposiadające inteligencji, oddziałują pasywnie lub aktywnie na otoczenie. Gdy te ostatnie oddziałują aktywnie i dochodzi do tego wiele razy, są prowadzone przez “zaprogramowane” zbiory instrukcji, zawarte w ich mózgach.

Te mimowolne działania, które przebiegają pod kierunkiem prostych potrzeb związanych z przetrwaniem, są tym, co potocznie rozumiemy instynktem.

W przeciwieństwie do instynktu, działania poprzedzone namysłem, dobrowolne, charakteryzują inteligencję. Te racjonalne reakcje są manifestacją duchowej zasady, która głosi, że inteligencja jest głównym atrybutem Ducha (Kardec, 1857).

Intelektualny rozwój pozwala duchowi lepiej zrozumieć różnicę pomiędzy dobrem a złem, co umożliwia mu wybór jego/jej własnej

drogi. Duch jest obdarzony wolną wolą, czyli możliwością takiego użycia swojego rozumu, aby wybrać sposób swego postępowania. Według Kardeca (1857) jest to zdolność podejmowania wyborów i wyciągania nauki z tych wyborów, co umożliwia inteligentnym stworzeniom stopniowe odkrywanie otaczającego je świata i tworzenie nowych rozwiązań (intelektualny rozwój). Co więcej, ten sam intelektualny wzrost wyposaża istotę w zdolność lepszego dokonywania moralnych wyborów lub nauki opartej na analizie przeszłych złych decyzji.

Poprzednia wypowiedź rozpoczyna się od pytania:

Dlaczego ludzie, a nawet całe narody, wykorzystują największe naukowe odkrycia, by toczyć wojny, podbijać i zniewalać inne państwa? Czy te okoliczności negują wpływ na moralność jaki ma intelektualny rozwój?

Nawiązując do Kardeca (1864), takie niewłaściwe wykorzystanie wiedzy nie pozostaje bez odpowiednich konsekwencji.

Jednostki lub całe populacje, są odpowiedzialne za nieodpowiednie użycie intelektu. Prędzej czy później spotkają się z konsekwencjami niewłaściwego użycia tego wspaniałego daru.

Dyskusja końcowa

Nie ma nic bardziej powszechnego w naszym życiu niż stosowanie inteligencji, a jednak pozostaje jeszcze kilka rzeczy, które są bardziej złożone. Niektórzy mogą próbować mierzyć inteligencję lub dzielić ją na różne kategorie, jednakże z powodu wewnętrznej złożoności, która ma swoje źródło w Duszy, nie jesteśmy jeszcze gotowi, żeby poprawnie ją analizować.

Ludzkie istoty znajdują się na etapie duchowego rozwoju, który daje im zdolność racjonalizacji swoich działań, zamiast instynktownego reagowania na środowisko.

Z drugiej strony, ten sam obecnie minimalny jeszcze poziom

moralnego i intelektualnego rozwoju naraża nas, na podejmowanie niewłaściwych wyborów. Właściwych wyborów dokonujemy metodą prób i błędów, my dojrzewamy jako Duchy, a nasz intelekt, choć ciągle nie dość rozwinięty, pomaga rozróżnić wybory właściwe od niewłaściwych.

Kim są zatem geniusze? I kim na tej planecie są ludzie z ograniczoną inteligencją? Ludzie swą zdolnością osiągnięcia wyróżniających się akademickich, profesjonalnych czy artystycznych osiągnięć, mogą doznawać zarówno utrudnień jak i zachęty, zależnie od okoliczności, w których znajdują się w obecnej inkarnacji.

Dlatego, jeśli kiedykolwiek spotkasz kogoś uważanego za cudowne dziecko, miej na uwadze, że my wszyscy ciągle jeszcze rozwijamy się intelektualnie i mamy jeszcze wiele do nauczenia. I odwrotnie, jeżeli spotkasz kiedyś kogoś uważanego za ignoranta i osobę prostą, słuchaj z uwagą tego co on lub ona ma do powiedzenia, ponieważ mimo wszystko możesz się od nich wiele nauczyć.

Glaucio Pessoa, P.E.

Źródło: www.thespiritistmagazine.com

Referencje:

Bainbridge, C. Intelligence. Utalentowane dzieci.
<http://www.giftedkids.about.com>

Miller, M. (2010). Czym jest inteligencja? <http://bigthink.com>

Kardec, A. (1857). Księga duchów.

Kardec, A. (1864). Ewangelia według spirytyzmu

Kardec, A. (1867). Geneza